

Bijlage C 33 Aanstelling OETC-leerkrachten in het basisonderwijs

Datum: 18 april 1989
Kenmerk: BO/BGB-88.29.930
Datum inwerkingtreding: 3 mei 1989
Geldigheidsduur beleidsregel: onbeperkt
Juridische grondslag: Vreemdelingenwet/ Wet Arbeid Buitenlandse Werknemers
Relatie tot eerdere mededelingen: vervangt vervallen circulaire C 800420 BO/KL 628539 (d.d. 12 september 1980)
Informatie verkrijgbaar bij: BO/BGB M. Schmit
tel. 079-532188 of C. Buis, tel. 079-532314

Bestemd voor de gemeentebesturen en de besturen bijzondere basisscholen

Het is gebleken dat in een aantal gevallen bij de werving en aanstelling van leerkrachten ten behoeve van het onderwijs in eigen taal en cultuur (OETC-leerkrachten) niet de juiste procedures worden gevolgd, waardoor zowel bevoegde gezagsorganen als leerkrachten gedupeerd kunnen worden. In deze publikatie wordt nog eens uiteengezet op welke wijze OETC leerkrachten aangesteld dienen te worden. Het beleid is erop gericht om zoveel mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheden om in Nederland opgeleide OETC-leerkrachten aan te stellen. Het aantal buitenlandse leerkrachten dat in Nederland is opgeleid als groepsleerkracht en tevens de OETC-bevoegdheid heeft verworven is echter nog beperkt. Vooral nog is het mogelijk om - indien er in Nederland geen OETC-leerkrachten beschikbaar zijn - deze leerkrachten te werven in het buitenland. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de procedure voor het aantrekken van OETC-leerkrachten, de bevoegdheidseisen en de salarisinpassing van de leerkrachten.

1 Procedure voor het aantrekken van OETC-leerkrachten

In het algemeen zullen OETC-leerkrachten op dezelfde wijze als groepsleerkrachten binnen Nederland geworven kunnen worden, mits het daarbij gaat om legaal aanwezige leerkrachten die in Nederland gerechtigd zijn arbeid in loondienst te verrichten. In de praktijk blijkt echter dat in een aantal gevallen binnen Nederland niet voldoende OETC-leerkrachten te vinden zijn; met name geldt dit voor de Marokkaanse taalgroep. Indien een vacature ook op langere termijn niet vervulbaar blijkt en melding daarvan bij en bemiddeling door het Gewestelijke Arbeidsbureau evenmin resultaat heeft opgeleverd, kan werving in het buitenland plaatsvinden. Het volgen van de hier beschreven wervingsprocedure is daarbij een absoluut vereiste. Het is derhalve niet mogelijk dat eerst na binnenkomst van een kandidaat in Nederland wordt beoordeeld of de betrokkene in aanmerking komt voor een tewerkstellingsvergunning en een verblijfsvergunning.

Tewerkstelling van een OETCD-leerkracht zonder voorafgaande goedkeuring kan uiteindelijk leiden tot verwijdering van de betrokkene uit Nederland en mogelijk tot een geldboete voor de werkgever, zulks op grond van respectievelijk de Vreemdelingenwet en de Wet op de economische delicten.

De volgende procedure moet derhalve worden gevolgd.

1 Het bevoegd gezag dient bij het Gewestelijke Arbeidsbureau een wervingsaanvraag in. Daarbij is van belang dat de feitelijke selectie van leerkrachten in het buitenland op twee wijzen kan plaatsvinden:

1.1.a de Ambassade der Nederlanden kan ter plaatse een kandidaat selecteren en voordragen; op de Ambassade der Nederlanden te Rabat (Marokko) is hiertoe een lijst met geschikte kandidaten aanwezig; deze lijst is opgesteld door vertegenwoordigers van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen en de organisaties van gemeente- en schoolbesturen.

Indien op deze wijze in Marokko wordt geworven, wordt door de Marokkaanse overheid een z.g.n. terugkeeroptie verleend. Dit houdt in dat de mogelijkheid wordt opengehouden voor de betrokken leerkracht om zonder bezwaren terug te keren in het onderwijs in Marokko binnen een periode van drie jaar. De ambassade verzorgt eveneens de afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV).

1.1.b Het bevoegd gezag selecteert zelf ter plaatse een kandidaat. Ook in dit geval dient de Ambassade der Nederlanden ingeschakeld te worden.

Bij werving in Marokko geldt dat ook dan een terugkeeroptie door de Marokkaanse overheid kan worden verleend indien zij met de werving van de geselecteerde leerkracht instemt. In de wervingsaanvraag zal de voorkeur voor de te volgen procedure dienen te worden aangegeven.

1.2 De aanvraag, voorzien van een positief advies van het Gewestelijk Arbeidsbureau, wordt vervolgens doorgeleid naar het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Directoraat-Generaal voor de Arbeidsvoorziening), alwaar een beslissing op de wervingsaanvraag wordt genomen.

1.3 Bij akkoordbevinding zal een opdracht tot werving worden verstrekt aan de voor de werving verantwoordelijke functionaris bij de Ambassade der Nederlanden in het land van werving.

1.4 Vervolgens wordt de kandidaat op basis van de beschreven voorkeur geselecteerd (zie 1.1.a en 1.1.b).

1.5 De betrokken ambassade-functionaris beoordeelt hierbij of de kandidaat bevoegd is voor het lesgeven van OETC. (Het bevoegd gezag zal na overkomst van de kandidaat een tijdelijke bevoegdheidsverklaring moeten aanvragen bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen zie punt 2.)

1.6 De betrokken ambassade-functionaris verzorgt verder de procedure voor de geneeskundige keuring en voor het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in de Wet op de justitiële documentatie.

1.7 De betrokken ambassade-functionaris zendt vervolgens de relevante gegevens naar het Ministerie van Justitie (Directie Vreemdelingenzaken).

1.8 De betrokken ambassade-functionaris sociale zaken zal vervolgens bevorderen dat de geselecteerde leerkracht bij de Ambassade der Nederlanden een zogenaamde machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) wordt verleend.

Op deze wijze is een effectieve procedure gewaarborgd, met afstemming op de diverse voorwaarden voor verblijf en tewerkstelling in Nederland. Wanneer de toestemming tot overkomst van de leerkracht naar Nederland wordt verleend, zal de aanstelling of benoeming in de regel niet meer op onverwachte verblijfsrechtelijke bezwaren stuiten. Uit het vorenstaande vloeit automatisch voort dat indien aan een aanvraag om een MVV geen wervingsopdracht ten grondslag ligt, deze zonder meer wordt afgewezen.

1.9 Bij binnenkomst in ons land moet de leerkracht zich binnen acht dagen aanmelden bij het hoofd van de plaatselijke politie (bureau Vreemdelingendienst), om daar een verzoek om afgifte van een vergunning tot verblijf in te dienen. Deze vergunning zal hem/haar, indien zich geen wijzigingen hebben voorgedaan ten opzichte van de situatie ten tijde van de verlening van de machtiging tot voorlopig verblijf, vervolgens worden verleend.

1.10 Het bevoegd gezag van een bijzondere school dient voor de tewerkstelling van een OETC-leerkracht die niet de nationaliteit van een der Lid-staten van de Europese Gemeenschappen heeft, een tewerkstellingsvergunning als bedoeld in de Wet arbeid buitenlandse werknemers aan te vragen bij het Gewestelijk Arbeidsbureau. Het volgen van de bovengeschetste procedure voor de melding van vacatures en de daarop volgende werving geeft de zekerheid dat de vereiste tewerkstellingsvergunning wordt verleend. Voor zover het een door een gemeente op arbeidsovereenkomst in dienst genomen OETC-leerkracht betreft, is eveneens een tewerkstellingsvergunning vereist.

2 Bevoegdheid

Het bevoegd gezag zal moeten vaststellen of de OETC-leerkracht bevoegd is om de ETC-lessen te verzorgen. Het Bevoegdheidsbesluit WBO geeft aan wie die bevoegdheid hebben: a buitenlanders die in hun eigen land de onderwijsbevoegdheid voor de leeftijdsgroep 4-12 jarigen hebben behaald, en na het

behalen van het diploma van de 'Applicatiecursus volledig bevoegd onderwijzer voor buitenlandse onderwijsgevendenden' de bevoegdheid als groepsleerkracht voor het Nederlandse basisonderwijs hebben verkregen;

b buitenlanders die in hun eigen land de onderwijsbevoegdheid voor de leeftijdsgroep 4-12 jarigen hebben behaald en aan wie door het (Nederlandse) Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen op grond van artikel 3, 5a lid van de Wet op het basisonderwijs een tijdelijke bevoegdheidsverklaring is afgegeven, onder voorwaarde dat zij uiterlijk binnen twee jaar het diploma van de 'Applicatiecursus eigen taal en cultuur' hebben behaald;

c personen, afkomstig uit minderheidsgroeperingen, die in het land van herkomst een middelbare schoolopleiding hebben afgerond en vervolgens in Nederland een diploma voor volledig bevoegd leraar basisonderwijs hebben behaald, en aan wie onder dezelfde voorwaarden als genoemd bij b een tijdelijke bevoegdheidsverklaring is afgegeven.

De onder b en c bedoelde tijdelijke bevoegdheidsverklaringen kunnen worden aangevraagd bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, afdeling BO/BGB. Afschriften van de in het land van herkomst behaalde diploma's alsmede, indien die diploma's niet in de Nederlandse, de Franse of de Engelse taal zijn gesteld, een door een beëdigd tolk/vertaler opgestelde vertaling daarvan in één van die drie talen moeten hierbij worden meegezonden.

d personen, bedoeld onder b en c, die na het behalen van het diploma van de 'Applicatiecursus eigen taal en cultuur' een permanente bevoegdheid hebben gekregen;

e personen, die conform artikel 116 van de WBO bevoegd zijn, omdat aan hen voor 1 augustus 1985 een permanente ontheffing van de bevoegdheidseis is verleend of een bevoegdheidsverklaring is afgegeven.

3 Salarisinpassing van de OETC-leerkrachten

Voor de salarisinpassing van leerkrachten in het basisonderwijs gelden twee hoofdregels:

a de leraar wordt ingepast op het laagste bedrag in de laagste aanloopschaal van het carrièrepatroon dat bij zijn of haar functie past;

b als de te benoemen onderwijsgevende al een functie bij het onderwijs in Nederland heeft vervuld, wordt er rekening gehouden met het salaris dat hij of zij in die functie verdiende. Voor de OETC-leerkracht kan toepassing van die hoofdregel tot onbillijkheid leiden.

Het bevoegd gezag kan daarom aan de afdeling BO/R/PU van de Directie Basisonderwijs van dit ministerie om toepassing verzoeken van de billijkheidsbepaling vervat in artikel 1A-7 van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel.

Uitgangspunt bij de beoordeling van het verzoek zal het aantal jaren zijn dat betrokkene werkzaam is geweest in het onderwijs in het land van oorsprong.

Die arbeidservaring moet dan wel worden aangetoond. De nieuw te benoemen OETC-leerkracht zal zoveel mogelijk stukken (zoals akte van benoeming en ontslag) moeten overleggen, waaruit blijkt welke onderwijsfunctie hij of zij buiten Nederland heeft vervuld.

Het salaris, met sociale lasten, van een aan een school te verbinden OETC-leerkracht komt alleen dan voor bekostiging uit 's Rijks kas in aanmerking, indien aan de in deze publikatie gestelde voorwaarden is voldaan.